

СЕСВІТ

100170

1924

НАША РЕПУБЛІКА
РАДІ
ЛИШЕ ВРАД
СІМ'Я СОЦІАЛІСТИЧНОГО БУДУЩОГО

НА ЗМІНУ ЙДЕМО!

ПРИЙМАЄТЬСЯ ПЕРЕДПЛАТУ

НА 1929 РІК НА ДВОХТИЖНЕВУ
ІАЮСТРОВАНУ

„ЛІТЕРАТУРНУ ГАЗЕТУ“—

ОРГАН ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СПІЛКИ ПРО-
ЛЕТАРСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ (ВУСПС)

„ЛІТЕРАТУРНА ГАЗЕТА“—висвітлює питання з історії і практики культурної революції, питання ідеологічної боротьби в мистецтві й літературі—висвітлюючи всі явища нашої літературної дійсності з марксистського погляду.

„ЛІТЕРАТУРНА ГАЗЕТА“ дає марксистську критичну оцінку поточним фактам і явищам мистецтва (література, театр, кіно, малярство).

„ЛІТЕРАТУРНА ГАЗЕТА“—знайомить читача з теоретичними і художніми новинами пролетарської літератури і містить широкую інформацію про літературно-мистецьке життя України, Союзу й закордону.

„ЛІТЕРАТУРНА ГАЗЕТА“—висвітлює всі позитивні й негативні сторони побуту нашого культурно-громадського життя.

„ЛІТЕРАТУРНА ГАЗЕТА“—містить поезії, оповідання, критичні теоретичні статті, огляди літературного й культурного, мистецького життя, репродукції картин, фотографії, шаржі, карикатури, пародії то-що.

„ЛІТЕРАТУРНА ГАЗЕТА“—необхідний порадишник кожного активіста, учителя, бібліотекаря, учнівської молоді.

Кожна школа й бібліотека, кожний робітничий клуб і сельбуд, кожна консеція мусять передплачувати й поширювати „ЛІТЕРАТУРНУ ГАЗЕТУ“.

„ЛІТЕРАТУРНА ГАЗЕТА“—най дешевше масове видання на у раїні (4 друк.аркуші на місяць за 20 коп.). 1929 року „ЛІТЕРАТУРНА ГАЗЕТА“ виходитиме на 8 стор. газетного формату.

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ: на рік 2 крб., на півроку 1 крб., на 3 місяці—60 коп., на місяць 20 коп.

ПЕРЕДПЛАТУ НАДСИЛАТИ: Київ, вул. К. Маркса № 2, Державне Видавництво України, „Літературна Газета“.

ПЕРЕДПЛАТУ ПРИЙМАЮТЬ по всіх філіях Державного Видавництва України.

Зубная паста Хлородонт

прекрасно освежающая мятная зубная паста в тубах.

Зубной порошок Хлородонт

прекрасно действующий мятный зубн. порошок в жестянках и пакетах.

Зубной элексир Хлородонт

прекрасный ароматный зубной элексир в флаконах.

Германское Концессионное Предприятие Лаборатория Лео Дрезден Москва, Ольховская 14.

ВИДАННЯ V

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

№ 5

3-го лютого
1929 року

ВСЕСВІТ

ХАРКІВ,
вулиця Карла
Лібкнехта № 11

Фундатор В. БЛАКИТНИЙ

фото „Ратау“

З горки

Назарок

Новелетка Білої Кривиці

Назарку 10 років. Хоч він у третій групі трудової, але часто міркує, що вже б можна з піонерів у комсомольці перевестись.

Він часто встряє в гурт старих робітників в сахарні, бо любить послухати гутірку. Але як послухати? Не то що якийсь там слесарів Гришка, або кочегарів Омелько — причаївшись, з роздзявленим від дивовижі ротом. Ні, послухати з розважним виглядом, ніби все це звичайне, тобі відоме й цілком зрозуміле. А то й своє слово вставиш. Це—коли його з сусідів примітить. шльопне по ягоді і скаже: „ну, що Назарок?“

Тоді він і своє вставить, як і дорослі розважливо, серйозно. До кооперації привели багато орхів і таких і волоськи. Мати посилала його за сіллю, так соли немає, а орхів багато, і які добрі. А Омелька багько дуже побив, що не слухняний. До них учора з ярмарку заїжджав родич з хутора. Батько дуже напився самогону, а сьогодні став посилати Омелька до фершала, щоб той дав „освобожденіє“. Мені, каже, Мартин Калістратович завше дасть. Як приїде зима, то хто-хто. а вже Мартин Калістратович не мерзне. А Омелько прийшов, та каже, що не дає. Батько дуже побив його попружкою.

Та хіба мало, що він може розказати цікавого?.

Сусіди уважають його хоч і розбишакою, але розумним хлопцем. Та й що то за розбишака? — що йдучи ото з школи посалить кому квітку під око? Так і йому ж самому іноді так насадять, що ні сісти, ні встати. Лише, що він уміє якось лице заховати. А в боках та в спині, то так шпигає, ніби там дереза росте. Ота дереза, що на рові директорового саду.

В школі він завше призвідця. Коли треба приставити Чемберлена, то хто ж його приставить, як не Назарок? З приліпленим до одного ока круглим папірцем, як у стінгазеті „Цукерка“, що висить ще зими у завкомі. Назарок навіть ту картинку видрав з „Цукерки“, щоб завше мати перед очима. А хлопці поправляють спочатку, поки ліга націй не „посариться“. Заберуться собі під мойку і розсядуться на засідання ліги націй. Чемберлен командує цю перерву. У кого хлб, у ко о сало—вже не прозиває. Але як придушить уже дуже кого, тоді лага націй „свариться“, чисто як в „Цукерці“. Найбільший союзник Чемберлена — це са-

довників Роман, він завше грає „Хранцію“. Але у нього завше яблуки, а він скупий. Вже як він прийме бік інших держав, тоді попадає Чемберлену. Але Чемберлен хитрий—інших ціля під очі, а сам закривається спиною та плечима.

Ото тільки й розбишака! Іноді, гавчучись одне за одним, прожогом влетить якась мала держава з першої групи. Тоді вже так оббілюють, що потім лише поздравляють здалека на другий раз. А мати та малої держави вже й перестріває Назарок з школи, або жалеться його матері.

А ото як грали в Чайзуліна та Чайкайші. Назарок — Чайзулін, а Чайкайші — Роман. А всі останні китайці. Огоді було Бились аж три перерви. Аж поки одні з них вілжали голову, хоч у нього крабанила лише з носа, побіг помитись біля джечки з водою, його забачив учитель. Роспитав та прибіг за мойку на бойовиці. Дозго розтягував китайців, що вцепились за коси. Мабуть хтось садонув і його, бнарешті дуже розсердився, та став кричати „що за груба манера!“ А відсапавшись, відійшовши трохи, сказав: „Ну, ось я, білшовик, помирю вас. Зараз же мені в комітет—станете ви всі мені під стінку.“

Або ще ото як приїжджав з міста якийсь товариш до „ячейки“. Коли вже той приїде до „ячейки“, то двері бувають зачеплені, а біля них дід Сафон. Цікаво зазирати! Назарок почує, — й зараз туди, пощо нікого немає, та під лавку. Ото висидивши усе й тоді, як та „опазіція“ „ціка“ розмовляє, і як її ту опазіцію за побили. Резолюціями, аж трещить.

І, мене б чорта побили! Не поб'ють. Значить не вийде—нехай „опазіцію“ гра прикащиків Юлік, та й греба ж, щоб яв був. Але не зуміє стерво, лише спортити.

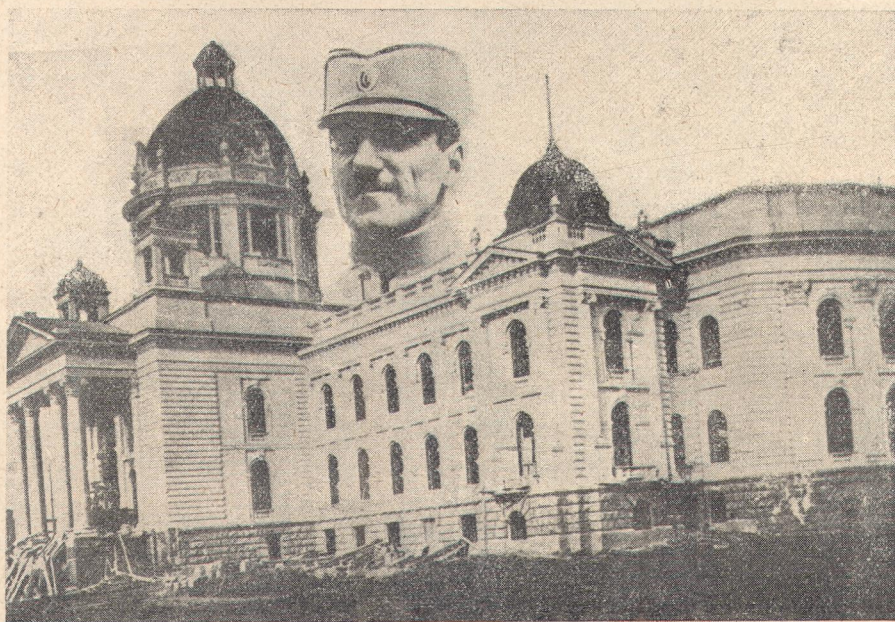
Треба щоб Роман поміг. Тільки ж і — побачить, що „ціка“, зразу ж дасть заяву. І та не зуміли. Сама приїшлося. Гра в „ціка“ і „опазіцію“. А було таки тяжко вато.

Та що там розбишака?! То баба на ринку найбільш дивна. Як зустрінеся з матір'ю, то завжди й починає — розбишака ж в тебе. Палажко, росте. Поборкуй, дочко, не мало. То вона та що у неї те літо хиталину обніс. А туди вліз, так та тої малини, зовказна скільки і зашалося уже. А отримав баба Марка листа від сина, що „видвиженець“ місто завком призначив, то куди ж він як не до Назарка.

ДО ФАШИСТСЬКОГО ПЕРЕВОРОТУ В ПІВДЕНСЛАВІЇ

Новий прем'єр та міністр внутрішніх справ генерал Петро Минкович

Будинок скупщини (південно-славський парламент), зверху—портрет короля Олександра

Прочитай, голубок, бо мене хоч і гонили у „лихнепу“, а читати все рівно не навчили. Та й слова все якісь кумедні, не наші“. А для Назарка, хоч би що. Все зрозуміле. Призначили

Гаврила на должность у „видвиженці“ до „Камхоза“. Це от як би й при заводі є „савхоз“. І тут теж недавно призначили „видвиженцем“ чередникового Панаса. Це, значить, должность така. Коли раніш біля волів ходив, а потім на должность призначають. Це должность легка. А гроші, як і всі одержують. Він часто вираховує Панасові берковці на зборі, бо той хоч у ліхнеп теж ходив, але лише втроху в умі може: Він, Назарок, не хоче, щоб його призначили видвиженцем — для нього це дуже легко. От конторщик — друге діло.

Та тільки дурна ж вона, баба Маринка — отакого простого так не зрозуміє, а сама все на щось незрозуміле перевертає. Та слава ж богу, каже, що й мій же син у пани вийшов. Не вік же й нам у наймах бути“. От тут уже Назарку незрозуміло Видвиженцем призначили, а баба Маринка про якихось панів каже. Виходить видвиженці це панами називаються.

От і на уроках у школі то Назарок перший. Учитель навіть сердитись на Назарка перестає. А що то таке радянська влада? То вже Назарок як почне, то інші лише слухають, та заздрісно позіхають. А учитель лише підтакує.

Що таке змичка — теж знає. От як поз'їжджається ярмарок, та просять дядьки дорого за картоплю, або боршно, то зараз робиться змичка. Робочі заводу, частіш усього ті, що в заводі, бо вони більше всіх знають, стануть зараз же усовіщати. Що ж це ви, товариші, так і так, совєцька власть змичку робить, а ви он як. А найбільше сапожник, кривий Оврам. Він продасть чоботи, а потім картоплю купує. І божиться й хреститься, що він на чоботях багато уступив. Ну й дядьки уступають. Не роз'їхаться ж їм по домах, бо яка ж тоді змичка буде.

Про міжнародне становище теж розкаже Назарок. Та що розкаже? Скільки раз вони з нього грали. Зберуться й обміркують напад на радянську владу. Та тільки от щось буржуазія та капіталісти у Назарка не виходять. Вже як примірявся, як передумував Назарок, щоб буржуазія та була зрозуміла — не придумав, не виходить. Все зрозуміло. Градянська влада, і змичка, і кооперація на що, і між-

народне становище — так взагалі понятно, а от буржуазія капіталісти — не зрозуміло. Воно власне й зрозуміло — це вороги радянської влади. А от які вони власне, що вони роблять, на яких должностях? Ог і баба Маринка, та й інші теж про незрозумілих панів говорять. Учителю казав, що пани й буржуазія — то все одно. Так хіба ж усю буржуазію у видвиженці призначають? А от у газетах буржуазія, так не така, як видвиженці. Така гладка та пиката. Скорше б як отой, що приїжджав у осени в завод до директора аж з Харкова, казав, так той трохи похожий на буржуазію. Коли були збори, то зчепились були за „продуктивність“ праці. Так хіба ж і буржуазія за „продуктивність“ праці?

Кажуть, що в саарні у „савхозі“ теж був пан. От як би директор оце. Та його не злюбили і вигнали. А от цього директора хіба мало лаються, а й не виженуть. Коли панів виганяли, всі вони, кажуть, зібралися вкупі з буржуазією і стали воювати з радянською владою. Він ледве-ледве пригадає, що тоді дуже стріляли з гармат. Він навіть певний, що бачив, як везли ті гармати. Щось йому іноді, як загремить грм, в очах ніби коні ввижаються, щось немов тягнуть. Чи то може з ік ни, де Ілля на ксесниці їде. Так ні ж, йому не такі коні ввижаються.

А вже як з рушниць стріляли, так Назарок достоїнно бачив. До голови притулить, а з його огонь блискає, а потім дим розсходить. Та тільки як так стріляли, то більш нічого не видно було. А от раз — Назарок це добре пам'ятає — і не видно було як стріляли, а падало багато людей по дорозі, і була кров. Потім мати як боженька схопила його з вікна.

Та як воно воювали, то Назарок розуміє. От як і тепер у стрілковому гуртку робітники готуються панів та буржуазію бити. Кожну неділю збираються під муром і стріляють. Хлопці поблизу — теж. Тільки що у них рушниця дерев'яні. Ну, та все рівно в буржуазію можна і так поцілити.

Так от же ні одного пана, ні одної буржуазії ніде немає, хоч би побачити. Коли то вони прийдуть? А цікаво. А то все знає, а от що воно таке пани та буржуазія, то й не знає. Аж досадно.

Кажуть ще, як був пан в саарні, то бив людей здорово. Як воно так? Ну зараз би в заводі. Ось цей директор, то не то що вдарить, а лише скаже що, то за-

ПРОТИ РЕЛІГІЙНОГО ДУРМАНУ

фото „Ратун“

Незаможник с. Харловка, на Дніпропетровщині, щоб позбавитися попівських візитів, вивісив на заборі свого двора плаката

ДО ПЕРЕВИБОРІВ РАД

Бакінська делегація жінок у Міській Раді

раз же завкомом лякають. А то, кажуть, бив і, як хотів, розшитував. Он розшитував директор ото зимою, так що йому тоді в завкомі Мирон, що з одним оком, вичитував. Я, каже, за „совецьку владу“ борюся, можна сказати, око загубив, а ви мене розшитуєте. А то — й до завкому не звертались. Дивно й не зрозуміло. Або б до міліції та в райвик. Ото на ярмарку бачив Назарок, як один з „савхоза“ сунув дядька, — яке піднялось! Та не один, а ціла купа, скільки лише поміститься біля одного — трясуть за петельки та дають товканів, аж посинів той. Коли б не міліція, хто зна, що й було би з тим. А то бив, а ті й до міліції не кричали.

Кажуть, що в панів грошей було видимо-невидимо. Ото дивно. Хто їм такі должности давав? По якому ж то вони розряду одержували? Он директор, кажуть, по найвищому розряду одержує, та й то в „коопирації“ все в борг бере. Цікаво, що тоді ті пани купували в „коопирації“? Мабуть усе оріхи та цукерки.

А он у людей то, кажуть, землі тоді зовсім не було, вся була панська. А до „кавиде“ мабуть ніхто й не звертався. Чудні якісь люде були. Кажуть, засів, бувало, пан, буряком, чи й хлібом, а людям нічого не дає. А от у тому році „савхоз“ хотів був засіяти на прирізці буряком. Яка бійка піднялась. Не то що кавиде, а з округи приїжджали мирити. Приказували й просили, а таки не дали засіяти „савхозу“.

Якісь незрозумілі ті пани були, та й люде якісь дивні. Не уміли куди треба звернутись, мабуть.

Он тоді в школі так, кажуть, били. Комсомолець Унуфрий розкажує. Ану вдарить нехай без комітета учитель? Та що

було у тому році? Якось не видержав учитель, сівнув за руц Володьку, не діждався, поки комітет збереться. Ну й було. Аж просився. Більше, каже, без комітета ні пхну, ні під стінку не поставлю. Що тоді були то за комітети?

Досадно — все знаєш, все розумієш, а от що то воно за пани були, то так, як по совісті сказати, то й не знаєш добре.

Вже скільки силиться Назарок, напружує уяву, щоб вона змалювала йому отого химерного пана. Лише приїде хто з округи, чи так сторонній, біжить Назарок обдивлятися.

Коли появляється у нього підозріння, він оглядається кругом, бажаючи лише самому відкрити цей знаменитий винахід, влучає момент і таємниче питає: скажіть, чи ви часом не пан будете?

І все ж ніколи не отримує Назарок бажаної відповіді. Он сміються весело й підбадьорюють Назарка по плечу чи по ягоди, інші морщать і сердяться. А то нераз було, що подорожні теж оглянуться навкруги, чи нікого немає, і таке скаже, за його дідком так би притяг, що жарко б йому стало.

Ото люде. Його по доброму питають, а він лається.

Бо справді-ж, як досадно! Все знаєш, про все можеш розказати, а от коли до панів дійдеш, то становиється темно і незрозуміло.

І часто, прокидаючись, згадує Назарок, чи хоч не присниться може йому який пан, чи буржуазія.

Але горіхи — снилися, гра в китайців — снілась, комдітснися, завком снівся, Чемберлен, отой з папірцем — снівся, а пани та буржуазія — ні, не снітались!

В ДЕНЬ П'ЯТИРІЧЧЯ

фото А. Орлов

... В день п'ятиріччя смерті Леніна — курси окружних партробітників ЦК КП(б)У влаштували надзвичайний вечір-концерт що тривав по всій Україні. Мета концерту — подати обличчя Леніна в музично-художньому розрізі. Одночасно там улаштували прекрасну виставку. Велетенська кімната курсів була вбрана червоною тканиною, тут і там — гасла. Вдовж — шість вітр. Перший розділ — „Про Леніна“, другий — „Ленін та партія“, третій — журнали „Іскра“, „Вперед“, „Новая Жизнь“ та інші, четвертий — „Ленін в мистецтві“, п'ятий — „За Леніновим шляхом“, шостий — різні схеми, от як розвитку і динаміки зросту партії. Треба підкреслити, що виставка справді вдало зроблена і заслуговує на увагу. Всі курсанти цілими днями розглядали виставку й намагаються розібратися не тільки в тому, що написав Ленін — вони намагаються розібратися в обличчі Леніна й його великій ролі в нашому сучасному й майбутньому житті.

Жінки читають наказа новій сільраді

БІЛОВОДСЬКЕ СЕЛЯНСЬКЕ ПОВСТАННЯ

(Спогади учасника)

УКРАЇНСЬКЕ село за часи гетьманщини переживало надзвичайно тяжку годину. Бідняцькі господарства зовсім не мали реманенту та худоби. Зможна часина села експлуатувала бідноту, а тут ще на шию селянина німці сіли новим ярмом. Ог „правила“, що було заведено німецьким командуванням:

Правила

О поставке в клад Старобельского земства фуража и продовольственных запасов для Германских и Украинских Войск. „Все лица, воспользовавшиеся землею в 1918 году, как-то: сами владельцы, засеявшие землю, скосившие сено или пасущие скот, арендаторы и лица, самовольно, захватившие землю для посева, сенокосения или для попуска скота, с каждой десятины находящейся в их пользовании земли должны поставить: 1) 1 пуд сена, 2) полпуда соломы, 3) полпуда разного рода зерна (в том числе обязательно должно быть 5 ф. чистой пшеницы), 4) 3 яйца, 5) 1 ф. коровьего масла. 6) 5 копеек для покупки разного рода зелени: капусты, бурака, картофеля и т. д.“

Газета „Старобельская жизнь“ за 21/IX-18 г. № 35.

Під той час ціни на хліб та на продукти були дуже високі, а саме: 1 пуд борошна коштував 25—30 крб., пуд пшениці—коштував 15—20 крб., між тим, німецьке командування платило за 1 пуд пшениці 2 марки (1 р. 50 к.), а за пуд вівса платило одну марку. Були такі випадки, що й зовсім за взятє не виплачувалося. Крім того часто доводилося для німців давати підводи для доставки продуктів та фуражу.

Не давати або не повинуватись німцям було не можна, бо німці ставили питання так: коли хто не дав, або не повинується, то значить більшовик. А коли більшовик, то значить арешт.

Денедє виникали заворушення проти німців. В одному селі було забито одного німецького салдата, за якого німці розстріляли 7 чоловік селян. В Біловодському теж було розстріляно 2 селян. Приговори виконувалися день на очах селянства.

Влітку 1918 року в м. Біловодському організується підпільна партійна організація. Склад цієї організації був чисто селянський, туди входили селяне бідняки та салдати, що поверталися з фронту. Підпільна організація мала зв'язок з Луганською партійною організацією, а остання була зв'язана з областною комуністичною організацією — Харковом, через свого уповноваженого. До складу Біловодської підпільної організації входили такі товариші:

1) Білик Мик. Фед., голова (нині покійний, помер у 1926 р.), 2) Дяченко Ол. Ів., 3) Кузютов Ф., 4) Гайворонський Петрс, 5) Нижник П., 6) Пономаренко М., 7) Ткаченко, 8) Дегтарев Ф. та багато інших.

Одержавши завдання від 2 Всеукр. з'їзду партії, різну літературу, відозви тощо, підпільна організація дістала

шапірограф і почала розповсюджувати відозви та прокламації як до німецьких салдат (на німецькій мові), так і до населення. На початку листопада 1918 року німці залишили Біловодське.

Партійна організація зібравшись у Миколаївській школі з червоними прапорами виступила до центру Біловодська.

Обеззброїла варту, що почала було стріляти в демонстрантів, улаштувала мітинг, в якому було організовано ВРСК. В демонстрації взяло участь понад 12 000 населення. Організувавши Воєну Револьційний Виконавчий Комітет, комуналістична організація вступила до організації влади рад. Але це

Голова підпільної організації
т. М. Білик

не вдалося тому, що зі ст. Герткової Краснов надіслав 12 кінний козачий полк та офіцерську дружину кількостю біля 500 чоловік. Почалися розшуки та арешти членів підпільної організації, організаторів повстання. Підпільна організація в цей час перебралася в село Борівське, недалеко від Старобільська. А тим часом полковник Кривов вимагав видати йому організаторів повстання—„або видайте нам більшовиків, або ми накладемо на вас 1.000.000 крб. контрибуції“ — говорило біле командування, виступаючи на селянських сходах. З наказу генерала Краснова було оголошено мобілізацію 6 років, на яку майже ніхто не з'являвся. Тоді полковник Кривов скликав селянський сход у дворі волосної управи, де пропонує селянам віддати йому на службу своїх синів для боротьби з більшовиками, загрожуючи арештами, розстрілом та контрибуцією. Але Біловодське селянство не тільки не злякалося, а й розігнало комісію, що сідала в будинку волосної управи, трохи не забила лікаря й долову прийомної комісії, зірвав полковника Кривова погоню, полковник врятувався лише тим, що утік рікою. Повстанці руйнували склеп, з якого забрали ранини та набой, обеззброїли заків, які були в центрі, забили кулемети і в мить розліялися по хатах.

Це трапилося 22 го грудня 1918 р. Козаки, що розміщалися в інших вулицях Біловодська, організувавшись, пішли шукати організаторів повстання. В перші ніч було заарештовано біля 50 чоловік селян, з яких ту було розстріляно біля 20 чоловік.

т. Ол. Дяченко

т. В. Козюменський

т. Ф. Ткаченко

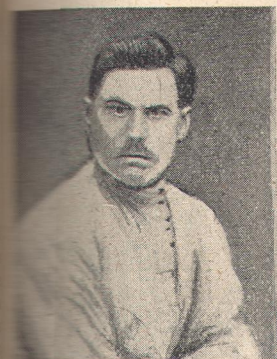
Кожної ночі, з кожним днем арешти все збільшувались. Спати не можна було. Ховались по клунях та по хлівах. У клунях, де збиралися купки селян, ставилось питання: Що ж далі. Над Біловодським населенням панував білий терор, не припинялися арешти та розстріли. Вихід був один: повстати.

26-го грудня виникло 2-ге біловодське селянське повстання. Масові грешти та розстріли кладуть край терпінню селянства. Селяне озброювались чим попало: вилами,

Козаки намагалися злітись, але офіцери не зважалися. Деякі козаки почали вибігати із будинка, але повстанці засипали їх градом куль і вони падали, як снопи од вітру.

Чотири дні та чотири ночі повстанці осаждали козаків у будинку Дугіна.

Їх визволив „генерал губернатор“ Хиць-Халауров, який через Біловодськ відступав із Старобільська, та загинув козаків, яких прислав Краснов зі станції Герткової на виручку „своїх братів“.

К. Казюкалов

рамами то що. Під час повстання біля 200 козаків було обеззброєно повстанцями. Чоловік було пущено під демонстрації; частина учасників у вогні 3-х будинків, в яких за-

Було спалено будинки таких купців: Козьмакова, Мітченко, Милованова, в яких було у вогні 40 козаків. Значна кількість козаків та офіцерів кількістю 30 чоловік засіла в будинку Дугіна. Повстанці підпалювали цей будинок через пожежний насос з спиртом і гасом, але солому, але нічого не брало.

Догорі та гарячі язички вогню влізали через вікна в будинок, наповнюючи димом козаків та підвали. Козаки кидались із одного кутка будинку в інший, кидались як голодні розлютовані звірі, перелізаючи на дах тощих голодних животів. Нема нічого дивного, що серед козаків та офіцерів виникло заворушення. Становище „героїв“ було надзвичайно трагічне.

Озброєні повстанці

т. П. Гайворонський

У 2-му Біловодському селянському повстанні брало участь понад 50.000 селянства. Це повстання охопило собою три волості: Біловодську, Городищенську та Литвинівську.

Повстанцями Городищенської волости командував тов. Казюкалов К., а повстанцями Литвинівської волости командував т. Гайворонський Петро.

Що ж торкається до Біловодського, то тут видавались такі товариші, як Козюменський, Володимиров, Гончаров Ол. Серг., Ткаченко Ф. В., Ткаченко Гр. та інші. Під час цього

повстання було забито козаками біля 500 чоловік селян та було поранено 220 чоловіка,—серед них були старі, жінки та діти.

Так десять років тому назад повстало Біловодське селянство проти банд Краснова.

Ф. В. Ткаченко

ЗАЛІЗО З ДНА МОРСЬКОГО

Відгукнулися на заклик прочисловоза, а також і залізні навії, потрібні навії заводів для лінійної сировинної прокатки. Дно морське, поблизу порту, було розбито уламками заліза, що мають у собі залишки заліза та інших металів. Сюди й звернулися моряки, щоб зібрати залізні уламки, що мають у собі залишки металів. На фоті показані залізні уламки, що мають у собі залишки металів. В першому плані — залізні уламки, що мають у собі залишки металів.

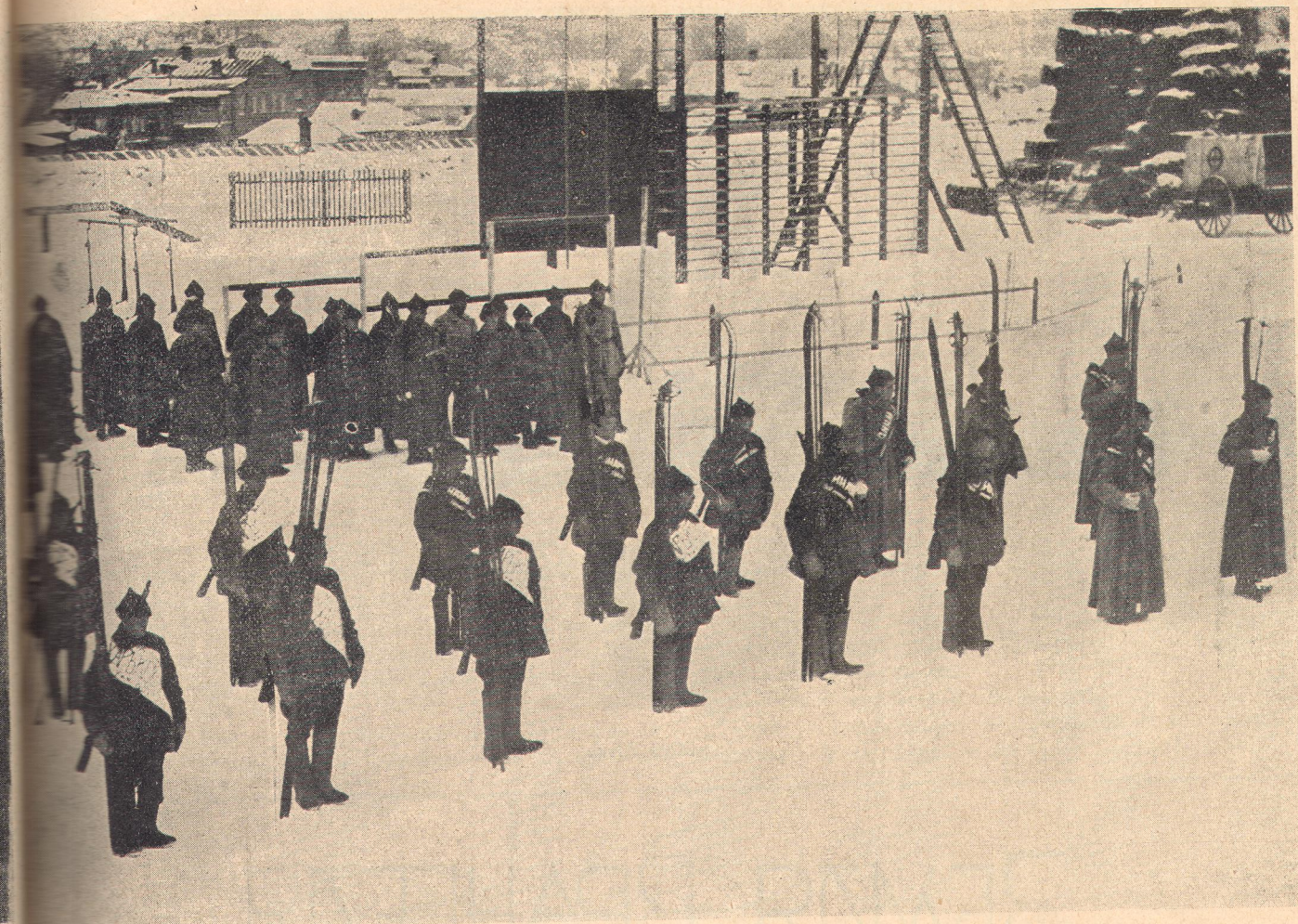

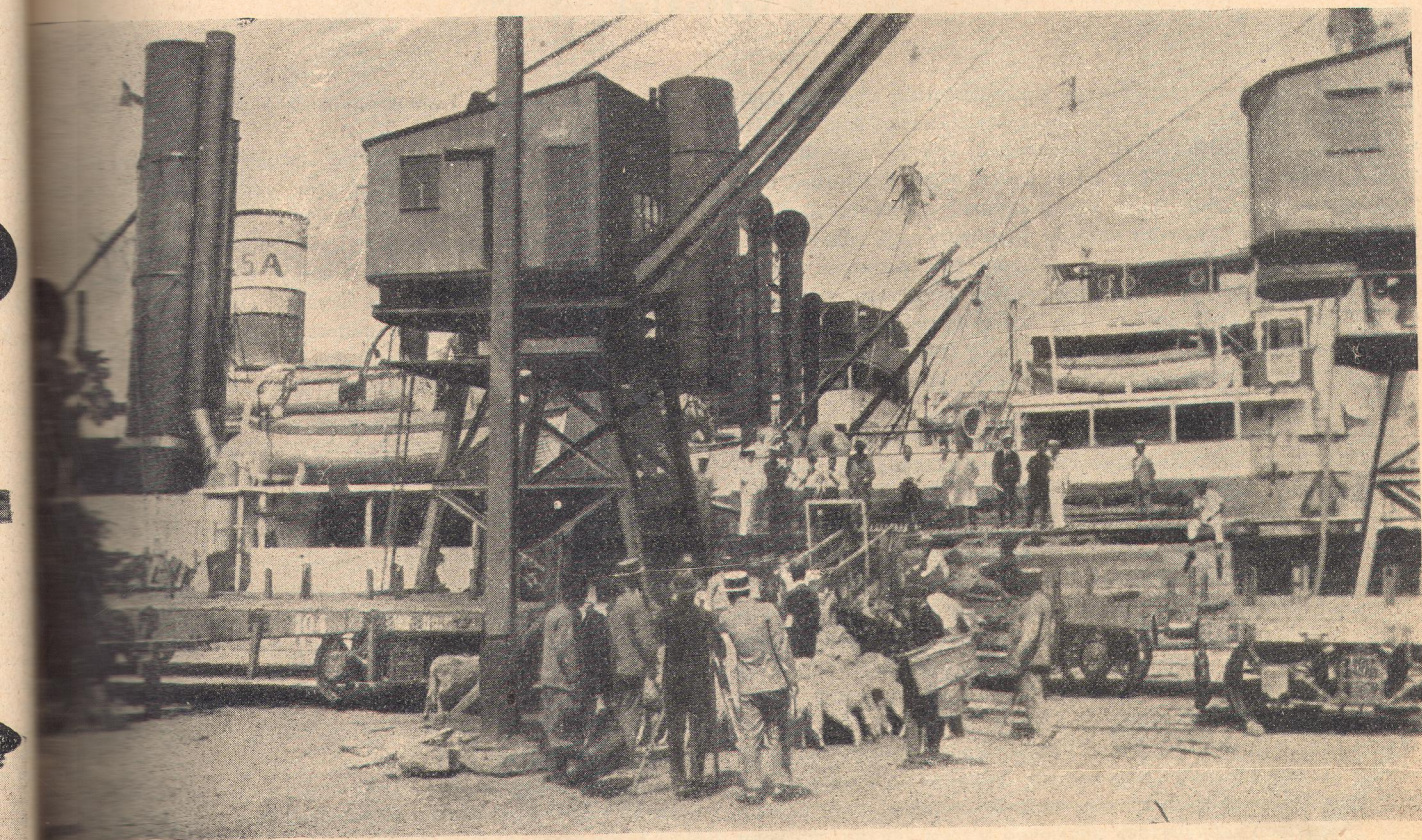
Лижний перебіг військ ДПУ Харків—Київ. Одержують лижі

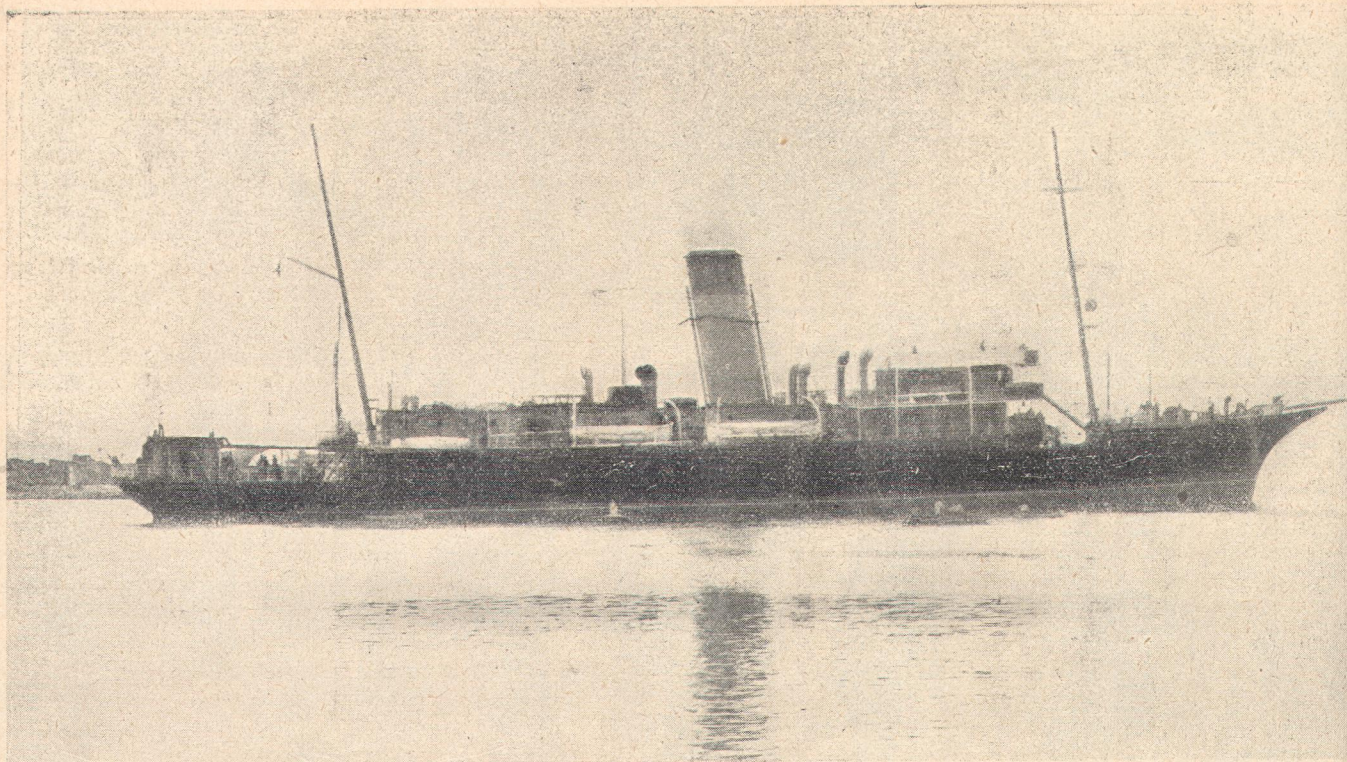
Київ. Кіно-пересувки їдуть на село з пропагандою перевиборів рад

Лижний перебіг військ ДПУ Харків—Київ. Парад

Грузять на пароплав у Буенос-Айресі 2.500 тонкорунних овець для СРСР 3

Льодоріз Літке

ЗЕМЛЯ ВРАНГЕЛЯ

М. Трублаїні

ЦЬОГО місяця з Чорного моря в далекий рейс виходить льодоріз „Ф. Літке“. „Літке“ має завдання обійти навколо всієї Азії, пройшовши водами Червоного моря, Індійського та тихого океанів багато тисяч миль, вийти через Берингову протоку, що відокремлює Азію від Америки, у Північний Крижаний океан і досягти острова Врангеля, щоб подати допомогу тамтешньому населенню, що вже три роки не бачило жодного корабля. Йде вже четвертий рік після того, як радянський пароплав „Красный Октябрь“ висадив на острів Врангеля групу ескімосів, чукчів та росіян. Всього щось більше 60 чоловіка, що мали завдання полювати на острові і заготовляти хутро, шкіри й сало різної звірини.

Колонія мала запас харчів, одягу та зброї на три роки. Протягом двох років жоден корабель не з'являвся біля острова Врангеля. На третій рік туди було послано пароплав „Ставрополь“, під команду капітана Міловзорова. Але міцна крига не дозволила підійти до острова ближче як за 60 кілометрів і „Ставрополь“ був примушений повертатись до Владивостока ні з чим. Другий пароплав, що теж намагався підійти до острова, загруз у кригах Східно-Сибірського моря і мусив зазимувати.

Два радянські гідроплани, що літали минулого року на острів, привезли скарги від колоністів, що запаси у них майже закінчуються, і вони чекають на приход пароплаву. Уряд посилав на острів Врангеля один з наших найсильніших льодорізів, а саме „Літке“, що мусить прибути на острів влітку 1929 року. Слід зауважити, що протягом деякого часу колоністам доведеться харчуватись виключно м'ясом дичини, що вони на неї полюють. Цікаво, що коли наші гідроплани були на острові, то всі колоністи висловлювали задоволення з свого пе-

ребування на острові і лише один лікар прохав, щоб його тіла забрали.

У зв'язку з рейсом „Ф. Літке“ на острів Врангеля будемо зайвим подати деякі відомості про острів, його історію, умови життя на ньому.

Вже в XVII сторіччі руські промисловці знали, що на північ та північно-схід од берегів Сибіру є великий острів, гори його видно влітку з миса Якона. У 1823 році відомий дослідник Арктики Ф. Врангель намагався дійти до цієї невідомої землі по кризі. Але це йому не вдалось. І він прийшов до висновку, що то лише оптична мана і замість гір було видно ман. Але потім виявилось, що насправді у морі таки існує північ од річки Веркоп, земля. Вперше цю землю одмітив російський капітан Каллет, що в 1848 році шукав Франка. Вперше на мапу землю Врангеля було занесено американським військовим кораблем „Роджеус“, що шукав пароплаз „Жанетта“, яка загинула недалеко острова Врангеля. Це було 1881 року, тоді ж американці оголосили цей острів за територію Сполучених Штатів. У 1911 році вже руськими дослідниками було зроблено докладну топографічну зйомку острова та описано його реґі.

В-осени 1913 року недалеко острова Врангеля загинув пароплав „Карлук“ з англійською експедицією Стефенсона. З великими труднощами експедиція урятувалась на кригах і рятувалась до острова Врангеля, куди члени експедиції йшли були 13 лютого 1914 року. Дорогою загинули Андре Буш, Мекей, океанограф Мюрей та один матрос. Тому що ця частина Східно-Сибірського моря одвідується пароплавами надзвичайно рідко, членам експедиції, що дібрались до острова Врангеля,

прожувала доля загинути з голоду. Тому через п'ять день прибуття на острів капітан „Карлука“ Бартлет з матросом і кількома ескімосами свого екіпажу рушив криту до Сибірського берега. Подорож їхня закінчилась живо і через три місяці вони дібрались до населених пунктів на східному березі Берінгової протоки. Тоді ж було організовано рятівничу експедицію і на початку осені десять чоловіків на екіпажу „Карлука“, що залишилися живими, прибули у Ном.

Згодом Стефенсон, побоюючись, щоб якась держава не втратила своїх прав на острів, у 1921 році виправив туди спеціальну експедицію для окупації острова. На чолі стояв Едвард Аллан Крауфорд, син відомого канадського професора. 1 вересня 1921 року експедиція прибула на острів. Запасів їжі було надзвичайно мало. Через низку труднощів пароплав „Крауфорд“ для Крауфорда вийшов лише в серпні 1922 р. і року не міг досягнути острова. У 1923 році для врятування експедиції було послано рятівний загін під начальством Нойса.

Тим часом, згідно постанови ЦВК СРСР, острів Врангеля оголошено територією Радсоюзу, оскільки острів належить до арктичних просторів, що входять у радянський сектор. Отже, експедиція Нойса мусила взяти дозвіл на колонізацію острова у Радянської влади. Нойс цього не зробив. Влітку 1923 року, прибувши на острів, він застав живою лише одну ескімоску, що була за куховарку. Виявилось, що один з членів експедиції „Крауфорда“, а саме Найт, помер від цинги, а решта вирішила залишити острів, щоб дійти до Сибірського берега, але по дорозі ескімоски очевидно загинули.

Тоді ж Нойс висадив на острові колонію з 13 ескімосів під начальством Уельса. Нойс та Стефенсон вважали, що Ан-

глія може використати острів Врангеля, як аеростанцію на шляху з Великобританії до країн Далекого Сходу.

Але незабаром на острів прибув радянський пароплав, що підняв над островом червоний прапор, зняв англійських колоністів і висадив там групу своїх людей.

Незабаром справу про острів Врангеля було покладено з Англією дипломатичним шляхом і острів залишився за Радсоюзом.

Правда, слід відзначити, що в Америці існує до цього часу тенденція вважати острів Врангеля за приналежний Сполученим Штатам.

Така коротка історія острова.

Острів має більше 100 кілометрів довжини, на острові є два гірських пасма, що йдуть з південного заходу на схід. Окремі вершини досягають 2500 футів.

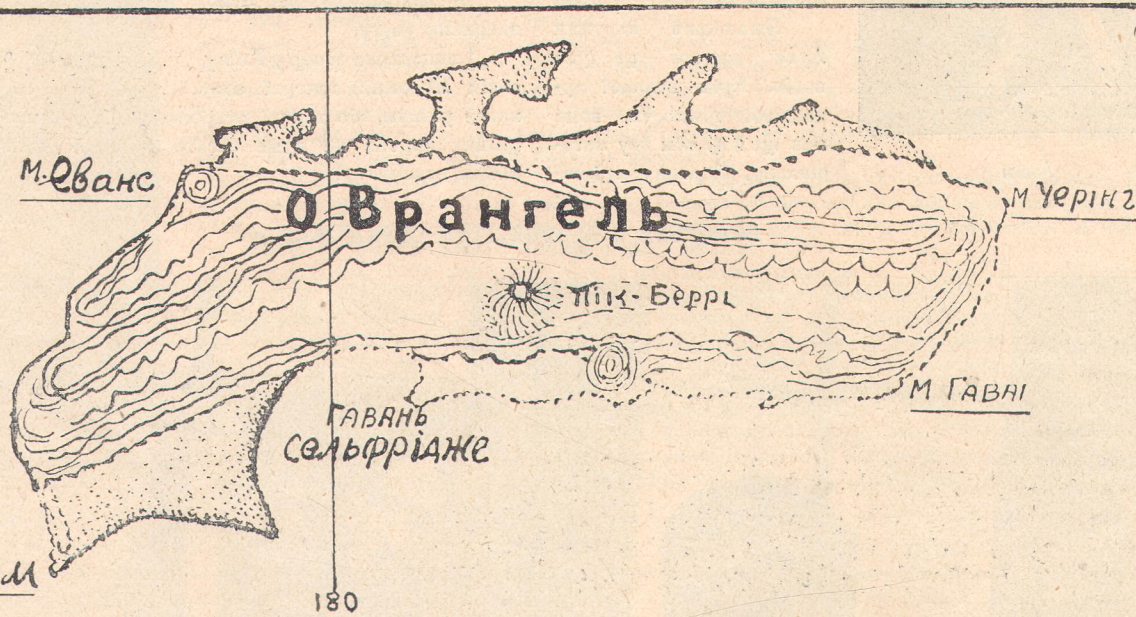
Між горами місцевість горбиста і омивається невеликими річками. З тих більша, річка Кларк, впадає у море. Гори складаються з граніту та глинистого сланцю і майже не мають рослинності.

У південно-східній частині острова є зручна глибока бухта Гаваї, що захищається мисом з тією ж назвою. Західні та північні береги острова являють собою низькі піщані коси, що виходять далеко в море.

Рослинність на острові дуже бідна. Що стосується фауни, то тут багато водних птахів, білих ведмедів, є полярна лисиця, снігова миша та інші.

На острові надібали кістки мамонта.

Отже на цьому острові вже четвертий рік існує найдальша радянська колонія і чекає на прибуття льодорізу Літке.

Р. С. Статтю про о. Врангеля уже було написано й здано до друку, коли одержано нові відомості про підготовку до рейсу на острів.

Для рейса на о. Врангеля пропонувалось 3 пароплави: „Степавополь“, „Літке“ та „Седов“. Спеціальні наради в цій справі, що відбувались у Владивостоці та Москві визнали, що відстання для рейсу пароплава „Степавополя“, не дає певної гарантії, що рейс закінчиться цілком щасливо. Може знов статися так, що люди не пропустять „Степавополя“ як то було в минулому року. На перекинення ж пароплаву „Седов“, що є льодорізом грузового типу і тепер працює в Білому морі, погоджувалась Радторгфлота.

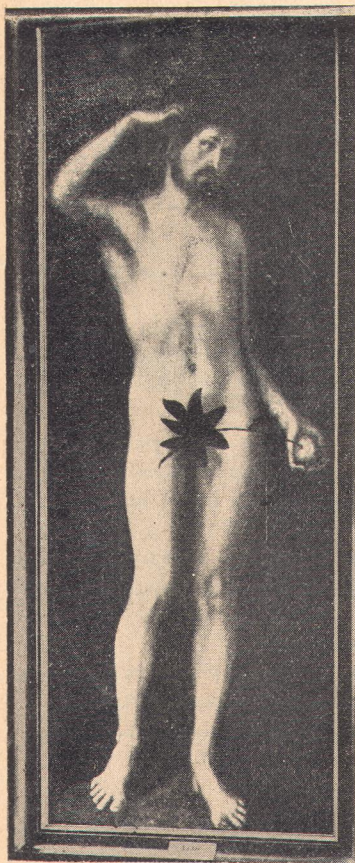
Обидві наради і в Москві, і у Владивостоці рішуче висловились за посилку на о. Врангеля льодорізу „Літке“. „Літке“ вийти з Чорного моря в середині лютого до Владивостока й далі використовуватиметься на льодокольних роботах. На початку червня він мусив вийти у врангелівський рейс. Для рейсу він повинен взяти з собою аероплана, що допомагатиме льодорізові під час його перебування у льдах. Крім того, нарада у Владивостоці визнала за потрібне організувати у травні — червні льодовий аероплан з континенту на острів, аби докладно вивчити стан колонії й потреби колоністів.

Маємо також повідомлення з Севастополя, де стоїть „Літке“, що туди прибув капітан Міловзоров для огляду льодорізу. Міловзоров наче б то визнав, що „Літке“ непридатний для врангелівського рейсу й рішуче висловлювався за те, щоб цей рейс було доручено „Седову“. Наскільки це правдиво і чи справді „Літке“ буде замінено „Седовим“ нічого сказати ще неможна. Знаємо лише, що на карб „Літке“ можна поставити велику кількість витрачуваного палива. Взагалі „Літке“ витрачає на добу 60 тон вугілля, а в льодах до 90 тон. Отже безумовно, що рейс „Літке“ коштуватиме багато, бо доведеться на багатьох пунктах Східно-Сибірського узбережжя влаштувати для „Літке“ спеціальні вугільні бази. Але справа в тому, що „Літке“ має своїм головним призначенням залишитися у Владивостоці. Для льодокольних робіт більш доцільно залишити там „Літке“, ніж „Седова“. Ще кілька слів. Зараз акціонерне Камчатське т-во уже веде підготовчі роботи до організації експедиції. Справа в тім, що на острові буде побудовано могутню радіостанцію та запроваджено велике пещове господарство. Вже намічено новий склад радянської колонії на о. Врангеля: завідувач пещовим господарством, лікар, радист, моторист, геолог, кваліфікований робітник. На чолі колонії стоятиме уповноважений Крайдадьвіконкому.

М. Т.

АДАМ І ЄВА, КАРТИНА ЛУКИ ГРАНАХА

1477-1533 р.р.

Адам

В КИЇВІ, серед церковного хламу, в сміттаному кутку Троїцької церкви випадково знайдено картину славнозвісного німецького художника Луки Гранаха.

За кілька днів картина ця, позбавлена, чотирьохвікового пороку, вийде в колекцію Київської Художньої галереї. Чотириста років не дуже шкідливо відбилася на чудовому творі Гранаха. Лише в деяких місцях потріскалося полотно, але зараз вже все по-мистецькому реставровано і мабуть тепер, коли це ми повідомляємо читачів „Всесвіта“ про дуже рідку й дорожню знахідку, кияне вже мають змогу бачити картину Л. Гранаха на почесному місці в художній галереї.

Знахідка картини Луки Гранаха — це ціла подія. Крім великої художньої цінності, вона має ще й не аби яку матеріальну. Картину оціню-

ється в де-кілька тисяч фунтів стерлінгів.

Невідомо ще, яким чином картина Луки Гранаха потрапила до Троїцької церкви. Зараз ми знаємо лише те, що багато часу перебувала ця картина в сміттаному кутку, серед церковного хламу, що його продають покупцям різного дерьма.

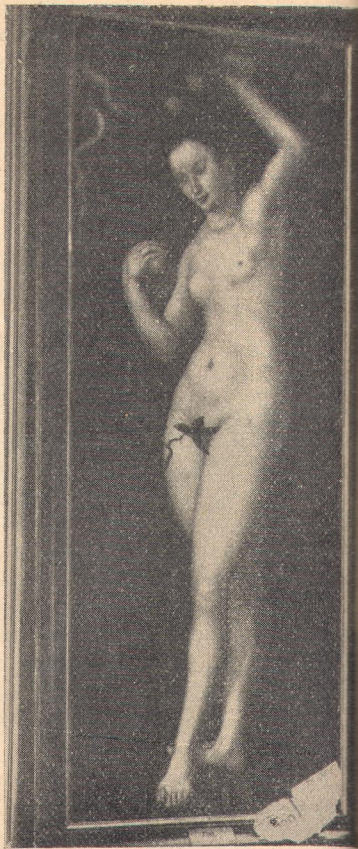
Знаємо й те, що в порядку „із'яття“ хлам цей було передано до сховища музею культів у Києво-Печерській Лаврі.

Ось тут і стояла ця картина поруч зі старими, поламаними, зовсім безцінними речами.

Стояла собі просто дошка, притулена до стіни. Заляпана воском, забрискана крейдою, потускніла від пороку, непомітна, нікчемна.

Випадково на неї було звернено увагу.

І випадково тепер у Київській Художній галереї з'явився унікум, бо таких стародавніх, художньо-високих і дорогих цінних картин не дуже багато і в цілому нашому Союзі. Всього кілька екземплярів.

Єва

БОРОТЬБА З БЕЗРОБІТТЯМ СЕРЕД ЖІНОК

фото „Рабіс“

Безробітна одержує талона на обід

Японські статуетки

Багато місця в творчості японських художників займають зображення предметів з навколишнього життя. Ці зображення відзначаються великою промовистістю, правдивістю і глибоким розробленням.

До тонкої роботи надається „слонова кістка“, себ-то слонової кістки, що їх через їхню щільність можна дуже тонко обробляти.

В Харківському Державному Художньо-Історичному музеї є колекція японських виробів з слонової кістки. Це — статуї. Деякі з них мають не тільки декоративне, а й практичне значення: їх прив'язують шнуром крізь виверчену в них дірку до пояса, і на них вішають різні предмети, що їх японці носять з собою — лядьку, капшук з тютюном, коробки з медикаментами то-що. Статуетки ці зображають або окремі фігурки

Мал. 2. Рибалка

або сцени з життя людей, звірів, або фантастичні істоти з японської мітології. Всі зображені фігури відзначаються великою життєвою силою і яскравою характеристикою. Коли зображено на них фантастичні істоти, то й тут надано їм певної характеристики і побутових рис. Серед фантастичних істот дуже часто трапляються фігури богів, і в манері зображення богів видно, як ставиться японський художник до своїх богів — вони втрачають для нього значіння тих істот, перед ким він повинен приклоняти голову, він вводить їх в життя, надає їм побутових, здебільшого комічних рис, він дає їм ту чи іншу характеристику, залежну від тієї чи іншої ділянки, де даний бог має владу.

На мал. 1 зображено бога щастя Дайкоку, веселого, добродушного опецька, що силить собі в затишку на паці; на плечі йому сидить пацюк, що його він тримає за шнур; пацюк зо-

дагнений, на голові в нього ковпак, у передній лапі молоток. З чого ж це видно, що цей веселий опецьок з пацюком на плечі — бог? На це вказують усі ті предмети, що оточують його: пака, що на ній сидить бог, — це пака з рижом — символ родючості, що її бог дає людям; молоток у пацюковій лапі — чарівний молоток, що за кожним ударом дає людям нове добро; пацюк вказує на рису з легенди про бога Дайкоку: Дайкоку прогнієв інших богів, що хотіли його за кару спалити на вогні, але врятували його пацюки, порадивши йому заритися в землю.

А що це бог щастя, добрий бог, то й надається йому характеру веселого опецька.

Дуже любить японський художник зображати і сцени з життя людей. Особливо часто зображається людина за її повсякденною роботою: жінка на колінах просіває зерно, дідусь з хлопчиком збирають яблука, два борці борються, а поруч стоїть суддя, стежачи за правильністю боротьби, селянин несе сберемок хворосту.

На мал. 2 зображено рибалку — він щойно прийшов з ловлі: в лівій руці тримає остень, що ним він проколює рибу, за плечима несе корзину на рибу, ноги голі по коліна, а коло ніг лежить риба і мушля.

Всі ці статуетки вражають не тільки життєвістю зображення, а й надзвичайною старанністю роботи, зображенням найдрібніших деталей: пророблено кожен мускул на тілі, викінчено нігті на руках і ногах, коли відчинений рот, видно зуби, язик то-що — і всі ці деталі подано, не зважаючи на невеличкий розмір статуеток: найбільша з них має 9 сантиметрів.

Виріб таких статуеток був особливо розповсюджений у XVIII—XIX-му столітті, але виробляють їх і досі. Ці статуетки, вельми майстерно виконані, високо цінуються в Японії і майстри підписують на них свої імена, як наші художники на картинах.

М. Н.

Мал. 1. Бог щастя

НА ЯХТІ

Бризка море мрійно-сине,
Обіймає кіль стрункий.
Уперед схилився клівер
Розмахом
руки...
Вільний гімн співають хвилі,
У запалі б'ють корму,
І кермач трівно зорить
В срібну даль,
півтмю.
Чи то чайки, чи вітрила,
Гострі скелі, буруни...

Вкрили обрій грізні хмари, —
Вдарили
шторми!..
Гей, по вантам!.. Брати рифи!..
Киньмо човен в залісний вал!..
Хай пірне в безодню моря, —
Потрощить
штурвал!..
А тоді я з буйним сміхом
Кинусь в милу зграю хвиль;
Дожену в змаганні з ними
Золотистий
штиль!..

„КНЯЖНА ВІКТОРІЯ“

ДЕРЖАВНИЙ ЧЕРВОНАЗАВОДСЬКИЙ ТЕАТР

Княжна Вікторія — Гаккебуш, князь Ратомський — Немцов

ЗА ПЕРШУ половину сезону театр показав уже п'ять постановок. „Княжна Вікторія“ — це третя, а в ще „Леон Кутюр'є“ та „Квадратура кола“.

Керовник театру, а також цілком уся труппа Державного Червонозаводського театру, працюють багато, перемагаючи великі труднощі завоювання Червонозаводської аудиторії.

П'ять п'єс, що їх вже розроблено й показано глядачеві на протязі невеликого терміну, — це свідчення напруженої й дружньої роботи всього театрального колективу.

І це тим більш, що роботу проведено зовсім не за рахунок якості вистав.

Цілком зрозуміло, що умови, в яких працює театр, необхідно взяти на увагу і це до деякої міри обмежує вимоги, скажемо, що до цілком закінченої чіткості постановок.

Проте, треба визнати, що загальний рівень вистав — це певна художня робота, що має також і виховавче значіння в площині культивування смаку глядача.

У „Княжні Вікторії“ драматург Я. Мамонтов змальовує останні кроки життя тих, що врятовуються від революції.

На прикордонній смузі, в монастирі, переховуються, чекаючи поразки червоних, княжна Вікторія, її батько, якась баронеса, генерал, землевласник і дуже накрохмалений пшоту, кузен Вікторії. Все це — нікчемні рештки буржуазного, розгубленого, переляканого товариства.

Вони мріють про інші дні, вони тішать себе надією на перемогу і навіть готуються до оборони.

Однак, дійсність розбиває мрії, нікому не доводиться врятуватися від червоних. Цілком заслуженої долі зазнають ці ні до чого не здатні обломки дряхлої буржуазії. Події, що розгортаються за мурами монастиря, добре свідчать про те, що в

Княжна Вікторія — Маслюченко, (Гаккебуш і Маслюченко конують цю роль по черзі), Себаст'ян — Домашенко, Порфірій — Маяк

вузенькому світогляді незвичайних мешканців його немає здорового розуму, твердій логіки, ясному розумінню.

Перелякані, обурені, злі — вони тішать себе надією, сподіваються врятуватися, вони чекають на „визволення“ самі, розгублені й нікчемні, то фліртують, то впадають у нудьгу.

Я. Мамонтов добре володіє інтригою і тому п'єса кавлює. Добре змальовані типи, живий діалог, хутка зміна епізодів, — все це надає „Княжні Вікторії“ сугубої сценічності. На жаль, постановці взято акцента на звичайний собі реалізм. Від цього громадське чиння п'єси знижується.

Гротескова форма була б тут більш правдана. Характеризування всіх цих князів, баронес, поміщиків, генералів, повинно було бути до деякої міри вщипливим.

Зрозуміло, що зовсім не треба показувати їх безглуздими дурнями, але ж тоді дійсно смішне, те, що дійсно безмісцеве, треба б підкреслити й висміяти.

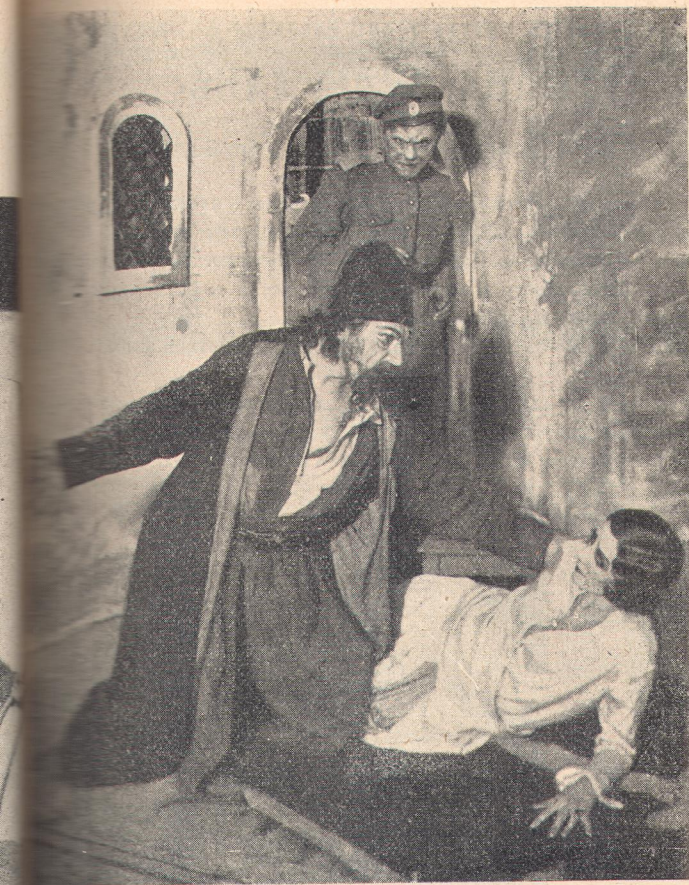
Реалістичний тон постановки цього дозволив, навіть навпаки — княжна Вікторія вийшла надто симпатичною, викликаючи співчуття, людиною. Фанатик, ізувіршений Порфірій зворушує своєю ширістю й упором до відомого отця Сергія.

Отже, коли б було взято ухил до гротеску, цього б не було.

Княжна Вікторія та інші мешканці монастиря помилилися в своїх надіях. Їм

Княжна Вікторія — Маслюченко, Себаст'ян — Домашенко, баронеса фон-Тільбаум — Горьська, Макуха, землевласник — Твердохліб

генералів денщик—Крамаренко, Порфірій—Маяк,
Княжна Вікторія—Гаккебуш

червоні, захоплюють монастир й ліквідують „фортецю“, захищали монахи та пройдисвіт у генеральських наплеч- Нікому не вдається врятуватися, крім Вікторії. Вона кидається за зраду мерзотника генерала, кидає в безодню ключі нічого ходу, яким можна було врякти,—і слідком за кидається й сама.

Вікторія—це найкраще, в людському розумінні, що
було ще серед буржуазії, але й воно ні до чого в новому
тому гине.

Громадське значіння „Княжни Вікторії“ може тому й ви-
світлювати сумніви, що театром не дуже вдало страктовано те, що
хотів сказати автор.

Сюжета, скажемо, взято майже анекдотичного, але, коли поставити собі завдання розглядати п'єсу в цій площині, себ то не зауважувати авторові, що слід було б малювати події в ширшому освітленні, можна впевнено сказати, що „Княжна Вікторія“ суто театральний, дійсно сценічний твір. Її насичено цілком театральним змістом, в неї багатий і різнохарактерний типаж, гостра інтрига й непогане розслухання її.

Варто побачити й манахів, що мало не кожний з них „спереди́ блажен муж, а сзади́ вскую шаташася“, цікаво схарактеризовано генерала Букалова, салдафона й грязенької людини.

Зле сміється автор з наївної, нерозумної мрії оточених мешканців монастиря.

Він виводить цілу команду довго-
полих бойців-манахів, що під керо-
вництвом генерала роблять військові

вправн, „готуються“
до бойових виступів.

Взагалі треба сказати, що персонажі аборигенів манастиря та випадкових його гостей зроблено чітко, з повнотою літературної обробки. Проте, це ж не негативні постаті, це ж все ворожа, чужа революційній дійсності аристократична й дрібно-бур-

Що ж протилежного є в „Княжні Вікторії“?

Майже нічого.

Нове, сьогоднішнє, революційне — там поза мурами ма-
настиря.

Його не видно, воно не вплетене в події, про це тільки мова йде.

Хома, денщик генерала Букалова?

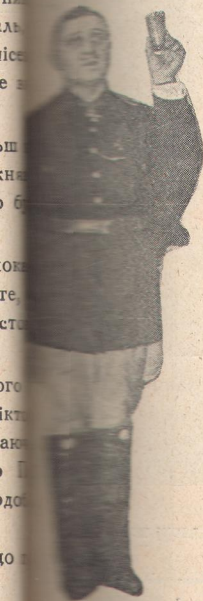
Правда, це єдиний персонаж, що його протиставлено всій монастирській громаді. Тільки якось Хома серед цих персонажів затушковується, йому не надано виразних, характерних рис, він більш скидається на звичайнісінького стародавнього денщика з якоїсь пустельської комедії.

Може тому й не дуже бадьоро звучить останній акорд? Може тому княжна Вікторія, її рішучість, її помста притягають до себе всю увагу глядача, затушковуючи переможною радістю Хоми?

В. Ів

Кирило—Васютин, Саватій—Павленко

На Букалов Михайло

Оформ-
ления
за
макетом
режисера
Л. И.
Клеще-
ва

фото А. Орловича

Баронеса—Горська, генерал Букалов—Петлішенко, Княжна Вікторія—
Гаккебуш, Макуха—Твердохліб

СМЕРТЬ НІМЕЦЬКОГО ПИСЬМЕННИКА ДРАМА ТУРГА ГЕРМАНА ЗУДЕРМАНА

21 листопада минулого року в Берліні помер відомий німецький письменник Герман Зудерман.

Зудерман народився 1857 року. Писав реалістичні романи і повісті („Турботи“, „Брат і Сестра“ і ін.), але найбільшої слави здобув собі своїми драмами.

Драми Зудермана перш за все визначаються своєю сценічністю. Вони показують здебільшого картини нравів буржуазного німецького суспільства з його лицемірною мораллю, що покриває пошлість і бруд міщанського життя.

Найкращі драми його—це „Честь“, „Загибель Содому“, „Батьківщина“, „Метелики“.

На цих п'єсах дуже позначився вплив французьких драматургів, зокрема Садю Менш відомі його символічно-фантастичні п'єси: „Ті, що повинні вмерти“, „Йоганнес“, „Іванів-огого“ і ін., що написані були під впливом Гавітмана.

ЮВІЛЕЙ ШВЕДСЬКОЇ ПИСЬМЕННИЦІ СЕЛЬМИ ЛАГЕРЛЬОФ

В листопаді минулого року минуло 70 років з дня народження відомої шведської письменниці Сельми Лагерльоф.

Народилася Сельма Лагерльоф у 1857 році у Вермлянді. Крайні її твори—з життя її батьківщини, Вермлянда: „Гюста Берлінг“ (цикл легенд з лицьаських часів), „Легенди про панські маєтки“, „Королева з Кунгсхваллі“, „Скарб пана Арно“, „Брусалим“ (побут шведського селянства) і ін.

Твори Лагерльоф просякнуті ідеєю „покаяння“ людей вищої класи перед нижчою. В багатьох творах письменниці не цурається й соціального питання, правда вирішуючи його завжди в дусі християнського соціалізму.

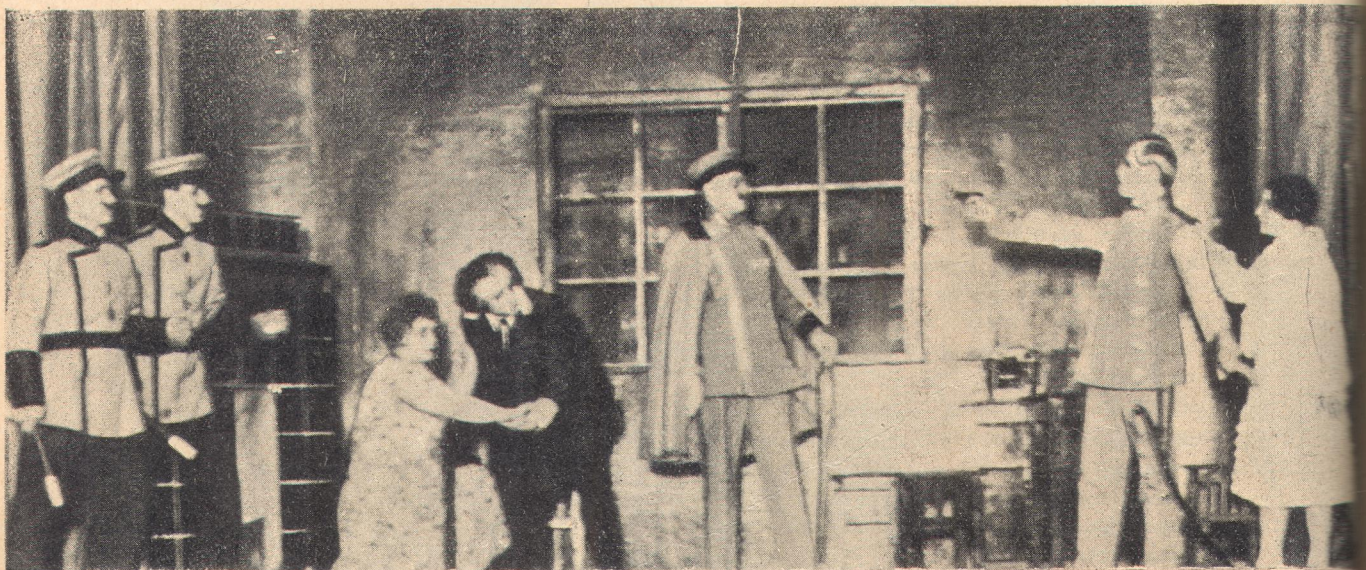
Високо-художні твори Лагерльоф характерні єднанням фантастики й реалізму.

1909 року Лагерльоф одержала Нобеліву літературну премію, а 1914— вона перша жінка—член Шведської Академії.

РОСІЙСЬКИЙ ТЕАТР ХОРПС

фото Уманець

„Коварство и любовь“. Постановка П. Росція. оформлення В. Гриняка. Ліворуч—Фрау Міллер—А. Галицька, Міллер—О. Стрепетов, Президент—О. Котляров, Фердинанд—В. Кропотков, Луїза—Н. Дроздова

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ НА 1929 РІК

ВЕЛИКУ
УКРАЇНСЬКУ ГАЗЕТУ

З 1-го січня 1929 року газета „ВІСТІ“ дає передплатникам газети „Вісті“ та журналу „Всесвіт“
„РОМАНИ Й ПОВІСТІ“

за 3 карб. 12 книжок
Кожна книжка буде мати не менш 200-х сторінок вибраних романів і повістей з української, руської і західно-європейської сучасної літератури—творів найвидатніших сучасних письменників.
„РОМАНИ Й ПОВІСТІ“ виходитимуть що-місяця по одній книжці і кожна міститиме закінчений твір.

Перша книга „БУР'ЯН“ А. Головка
Вартість книжки в окремій продажі 50 коп. Для передплатників газети „ВІСТІ“ або журналу „ВСЕСВІТ“ 25 коп.

„ВІСТІ ВУЦВК“ ТА ЩОТИЖНЕВИЙ

БАГАТО
І
Л

В наступному році в журналі буде вміщено 60 повістей та оповідань найліпших українських, руських та західно-європейських письменників, 200 нарисів на наукові, етнографічні, історичні та літературні теми, гуморески, 3.000 фото з життя України, Союзу, закордону

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

Газета		12 м.	6 м.	3 м.	1 м.
„ВІСТІ“	Офіційна	18 крб.	9 крб.	4 крб. 50	1 крб. 50
	Звичайна	12 крб.	6 крб.	3 крб.	1 крб.
Газета „ВІСТІ“ з додатком „РОМАНИ Й ПОВІСТІ“ . . .		15 крб.	7 крб. 50	3 крб. 75	1 крб. 25
Газета „ВІСТІ“ з додатком журналу „ВСЕСВІТ“		18 крб.	9 крб.	4 крб. 50	1 крб. 50
Журнал „ВСЕСВІТ“		7 крб. 20	3 крб. 80	1 крб. 80	60 коп.
Журнал „ВСЕСВІТ“ з додатк. „РОМАНИ Й ПОВІСТІ“ . . .		10—10	5—10	2—55	85 коп.

ЮСТРОВАНІЙ Ж

ПЕРЕДПЛАТА ПРИЙМАЄТЬСЯ

перед 1 числом кожного місяця

в Головній конторі, в Окружних Філіях Видавництва газ. „ВІСТІ“, по всіх поштових філіях, кіосках
Контрагентства друку

Головна контора Видавництва газети „ВІСТІ“ міститься в м. Харкові, вул. К. Лібкнехта, № 11

У
Р
Н
А
Л

„ВСЕСВІТ“

Цена 15 коп.

ИСКУССТВЕННЫЕ
ПАЛЬМЫ
от 3-х РУБЛЕЙ

ВЫСЛАЮТСЯ
НАЛОЖЕННЫМ
ПЛАТЕЖОМ

Конторск. ул. (Красно-
октябрьская), № 5,
Рыбальченко

ВЫШЕЛ СПРАВОЧНИК (2-е издание)
ЗАОЧНЫХ **КРОЙКИ И ШИТЬЯ**
КУРСОВ

Цена 20 коп. марками

Москва, Тверская, 13.

Первое издание **10.000** экземпляров
распродано

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ИНСТИТУТ ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЙ ЭНДОКРИНОЛОГИИ НАРКОМЗДРАВА

Институт доводит до сведения врачей, лечебных заведений, аптекоуправлений,
:: что им приступлено к массовому производству ::

ИНСУЛИНА

Инсулин одобрен Инсулиновым Ком. Уч.-Мед. Совета НКЗ РСФСР
Стандартизован в междунар. единицах: 1 кб. см. сод. 20 межд. един.
Инсулин выпущен в упаковке 5 кб. см. — цена 1р. 45 коп. флакон
Аптекоуправлениям при оптовом заказе на Инсулин скидка 70%

Ин-т также prepares все органотерапевтические препараты:

АДРЕНАЛИН,

АНТИТИРЕОКРИН,

ПИТУИКРИН,

ТИРЕОКРИН и проч.

БОЛЬШИНСТВО ПРЕПАРАТОВ СТАНДАРТИЗОВАНО.

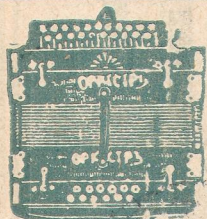
Препараты готовятся под наблюдением специалистов и имеют
благоприятные отзывы клиник.

Со скидкой препараты отпускаются Аптекоуправлениям, врачам
и лечебным учреждениям.

С требованиями просим обращаться:

Москва, Б.Николо-Воробьевский пер., № 10, Государственный Ин-
ститут Экспериментальной Эндокринологии НКЗ, тел. 4-03-54.

Проспекты - прейскуранты высылаются бесплатно по первому
требованию.

АКЦИОНЕРНОЕ
ОБЩЕСТВО

„ГАРМОНИЯ“

ГРОМАДНЫЙ ВЫБОР

ВЕНСКИЕ ГАРМОНИИ и БАЯНЫ

СТРУННЫЕ ИНСТРУМЕНТЫ, БУБНЫ И БАРАБАНЫ,
а также полное оборудование великорусских оркестров

ВЫШЕЛ НОВЫЙ ПРЕЙС-КУРАНТ № 5, который высылается за две деся-
тикопеечные почтовые марки, вложенные в конверт.

Главный склад и магазин № 1, Москва, Покровка, 38-у.